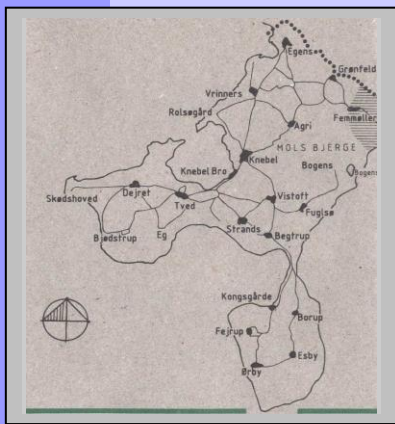

Beretning

Borgerforeningen Mols afholder ordinær generalforsamling på Restaurant Mols Bjerger den 28. jan. 2016

Bestyrelsen for Borgerforeningen Mols aflægger

Beretning 2015

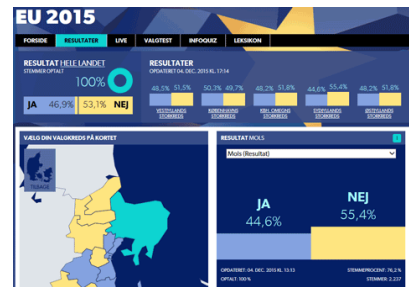
Stemmeprocenten i Syddjurs Kommune nåede ved Folkeafstemningen her den 4. dec. op på 72,82 %. Atter en gang var Mols og Helgenæs topscorer med flest i stemmeboksen. Hele 76,21 % af de stemmeberettigede dukkede op for at sætte et kryds. Kommunens laveste stemmeprocent var i Midtdjurshallen i Ryomgård. Her mødte 68,89 %. Største modstand viste sig i Tirstrup, medens de fleste ja-sigere mødte frem i Røndehallen.

I en tid, hvor vi har allermest brug for samarbejde, står Europa svagere end nogensinde. Nej, nej og atter nej lød det ved folkeafstemningen. Men det nej har mange ejere. Vi vil alle sammen det samme - bare på en anden og forskellig måde. EU opfattes af mange som årsagen til problemerne fremfor som løsningen. Mange taler om parallelaftaler som løsningen. Men i et fællesskab kan man ikke blot vælge og vrage uden konsekvenser. Det handler ikke kun om at modtage - også at give. Solidaritet går begge veje. Sandt er det jo, når Alternativets Uffe Elbæk fremhæver: *"Hvis alle lande havde parallelaftaler, ville der slet ikke være noget EU"*. Enhver forhandling handler om at give og tage, men hvad kan vi egentlig give? Det er der ingen, som går rigtig op i. Mistillid og egoisme er ikke vejen frem. Mange ser ikke fordele ved harmonisering, men frygter snarere udhuling af egen velfærd.

EU er i bund og grund et freds- og stabilitetsprojekt. Man kan sagtens være irriteret over EU's indblanding på visse felter, og det kan der være god grund til at rette op på i et vist omfang. Men med store sociale udfordringer, terror, kriminalitet, globaliserings-negative sider, økonomi- og flygtningekrise samt miljøregulering in mente og med Putin stående i baghaven er EU et must. Kunne man forestille sig parallelaftaler i FN eller NATO?

Brugtogsforhandleres troværdighed har længe ligget i bund, men på det seneste har branchen fået heftig konkurrence fra politikere og journalister. Man kunne ønske sig, at skepsis var mere ubegrundet. Store dele af vælgerne føler sig vildledt, forført eller manipuleret i de europæiske spørgsmål, men er ellers som udgangspunkt tilhængere af det europæiske samarbejde. Nej-vælgerne sagde "om igen." Lad os næste gang tydeligt vide, hvad vi siger ja eller nej til. Afstemningstemaet skal være åbent, transparent og inkluderende.

Politisk blev 2015 afmagts år. Året hvor en statsminister tabte folketingsvalget den 18. juni og gik af som partileder. Hvor en anden partileder vandt stort, men ikke ville i regering. Og hvor en tredje partileder tabte valget og alligevel endte som statsminister

Atter var vælgerne på Mols og Helgenæs blandt de flittigste ved stemmeurnen med valgdeltagelse på 76,21 %

Borgerforeningen har flere gange uden held forsøgt at skaffe midler til restaurering af Vistoft mølle. Nu er det så lykkedes for ejerne af møllen at tilvejebringe midler til en restaurering. Vi ønsker et stort tillykke!

På 70 årsdagen bidrog foreningen til kransenedlæggelse.

Naturcenter Syddjurs og Karpenhøj lægges sammen og får ny bestyrelse. Borgerforeningens bestyrelsesplads ophører og overtages af kommunen.

Mols i Udvikling

Sammen med fællesbestyrelsen for skole og institutioner startede Borgerforeningen, Idrætsforeningen og Molshallen det store projekt Mols i Udvikling, som arbejder ud fra tesen om, at attraktive lokalsamfund er dem, hvor glade borgere har en velfungerende hverdag og fritid. Visionen er at skabe et fremtidssikret bosætningsområde i pagt med en af Danmarks skønneste naturperler - Nationalpark Mols Bjerge. Der er nedsat en styregruppe og 21 arbejdsgrupper. Flere end 200 frivillige er registreret som deltagere i en eller to af disse arbejdsgrupper. Et formandskab på 4 pers.

forsøger at koordinere arbejdet. Her er de tre

initiativgrupper og kommunen repræsenteret. Endvidere har

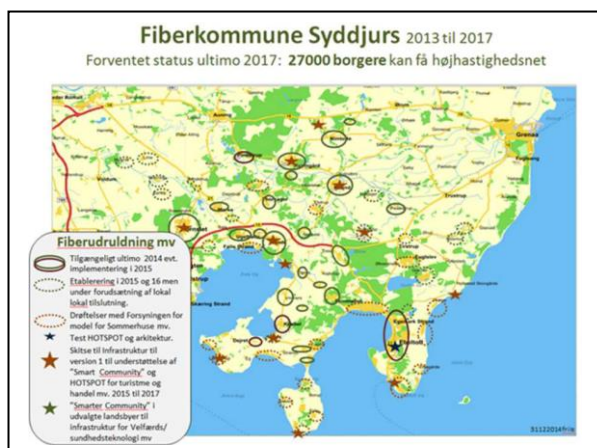
Mols i Udvikling samlet menighedsråd og forsamlingshuse i to nye fællesskaber, som arbejder med tilpasning og optimering af drift og ledelse. Mols i Udvikling har fået 450.000 kr. til processen, som støttes af RealDania og DGI, der tilsvarende her i kommunen støtter fire andre landsbyklynger i Ringkøbing-Skjern, Faaborg-Midtfyn, Vordingborg og Hjørring Kommune.

Her hos os viser en stor borgerundersøgelse foretaget sidst på efteråret 2015, at 88% af respondenterne er meget tilfredse eller tilfredse med at bo på Mols. Svarene gælder såvel respondenter med fast bopæl på Mols, som dem, der har fritidsbolig på Mols. Det er yderst tilfredsstillende, at så mange samlet set - både blandt fastboende og sommerfolket - er tilfredse med at bo på Mols og Helgenæs og føler stor tilknytning til området.

Men hvad der måske er mindst lige så stor en glæde - ikke mindst for Borgerforeningen og Distriktsrådet for Mols og Helgenæs - er, at undersøgelsen signifikant peger på, at flere i højere grad føler en tilknytning til hele området, end de føler sig som en del af fællesskabet i den by, hvori de bor. Det er - set i et historisk perspektiv - en meget positiv udvikling væk fra den til tider stærke og ekskluderende lokalpatriotisme, som tidligere har præget og været en hæmsko for en samlet udvikling af området. I forlængelse af denne udvikling er der etableret en ambassadørordning, således at der i nu 20 af landsbyerne på Mols og Helgenæs er udpeget 22 ambassadører, hvis funktion er at være kontaktpunkt mellem Borgerforeningen/Distriktsrådet og den enkelte landsby.

På samme måde er vi blevet en del af projekt Gentænk Landsbyen under Kulturby Aarhus 2017. Gentænk Landsbyen er støttet af RETHINK Aarhus 2017-puljen og skal arbejde på at danne netværk og samarbejde på tværs af landsbyer og landdistrikter i Region Midtjylland. Distriktsrådet har ad den vej opnået tilsagn og 35.000 kr. hvoraf en del må bruges i en bosætningskampagne.

Fibernet og mobildækning

tilpasning, omstilling og udvikling i områderne uden for de større byer, og Syddjurs Kommune har modtaget en bevilling på 500.000,- kr. Byrådet har besluttet at den digitale infrastruktur rundt i Syddjurs Kommune skal løftes op til et fremtidssikret niveau i perioden 2014 til 2018, som kan tilgodese både borgerne og erhvervslivet, og ideelt

også understøtter turisternes krav om fri adgang til tidssvarende højhastighedsbånd. For at sikre gennemførelsen og fastholde processen, er der prioriteret ressourcer og bevilling frem til 2018.

I samarbejde med Distriktsrådet for Mols og Helgenæs forventes følgende kampagner iværksat i 2016. Det omhandler Kongsgårde, Esby og Ørby med et turisthotspot på Sletterhage Fyr. På samme måde ruller nettet ud gennem Dejret til sommerhusområderne på Skødshoved, hvor der foreløbig er planlagt et turisthotspot på Skødshoved Lystbådehavn. Der arbejdes for tiden med at tilpasse et koncept, som i højere grad er tilpasset sommerhusområder.

Beredskabet under pres – men klarede skærene

Sammenlægningen af de tidligere beredskaber i de fire kommuner bunder i en aftale mellem den forhenværende regering og Kommunernes Landsforening. Den betyder, at beredskabet for Djursland, Favrskov og Randers beskæres med 6,8 millioner kroner. Ideen var at høste rationaler på ledelsesniveau og ved bedre koordinering af området med fortsat højt serviceniveau for borgerne. **Men resultatet førte til konkrete forringelser af det helt lokale beredskab.**

Distriktsrådets henvendelse til myndighederne og ikke mindst kritikken fra Beredskabsstyrelsen har bevirket, at Knebel Brandstation er kommet meget positivt ud af fase 1 i besparelsen. Beredskabskommissionen har ændret risikodimensioneringsplanen, så Brandstationen nu beholder sin tankvogn og opgraderes fra hjælpestation til klyngestation. Det betyder, at stationen i Knebel som udgangspunkt kan klare sig selv under en udrykning og kun i særlige tilfælde skal have assistance udefra.

Det skal i den forbindelse også nævnes, at de lokale brandfolk til

gængæld har reduceret vagtordninger som led i de nødvendige besparelser.

Imidlertid resterer en fase 2 med krav om yderligere besparelser. I den anledning håber vi på, at de ændrede signaler i KL munder ud i, at besparelserne helt trækkes af bordet, idet KL nu mener, at regeringen skal aflyse besparelserne, præcis som man har gjort i relation til det statslige beredskab, hvor forsvarsminister Peter Christensen (V) har meddelt, at man alligevel ikke vil spare 125 millioner kroner på det *statslige* beredskab. KL er nu helt på linje med Distriktsrådets henvendelse til KL og Regeringen, hvorfra vi endnu har svar til gode fra den sidstnævnte.

Det skæve Danmark

I sidste års beretning nævnte vi atter de ulige vilkår i Danmark. Provinsen og Udkants Danmark er gennem mange år blevet forsømt og nedgjort. Derfor benyttede vi lejligheden til - eftersom den nye regering i sit grundlag agtede at "fjerne de barrierer, der i dag hindrer fremgang i hele landet" - at komme med et par [forslag](#), som efter vores mening kunne bidrage til at "understøtte både bosætning og erhvervsudvikling". Heri fremhævede foreningen bl.a.: At myndighederne giver med den ene hånd og tager med den anden.

At Planloven burde revurderes og Kreditværdigheden fjernes fra postnumre.

At Landdistrikterne er langt mere end turisme og smuk natur og at vi i sin tid stod sammen om hovedstadens problemer. At digitalsamfundet ophæver afstanden mellem centrum og periferi. At bopælskommunen skummer skattekrone på sommerhusudlejning. At offentlige arbejdspladser tiltrækker andre arbejdspladser, og den amokgående centralisering medfører ubodelig skade. Vi kan kun standse den stigende og omfattende centralisering ved at rejse en debat og i fællesskab foreslå, at udviklingen vendes. Politikerne må stå sammen om at tage hele landet i brug og sige fra over for de forventelige indvendinger fra parnasset i Hovedstaden og de største byer, som har en

tendens til at mene sig så altoverskyggende vigtige og nødvendige, at selv kortere sejlruiter (Molslinien) skal gøres længere og mere omkostningstunge, og lufthavne (Aarhus) skal flyttes for at tilfredsstille centraliseringstanker. Er det en god udvikling for et lille land? Urbanisering er ikke længere, som påstået – et uafvendeligt vilkår!

Derfor fulgte Borgerforeningen op med en kronik i en Hovedstadsavis, [Dagbladet Information 24.9.2015](#). Kronikken omhandler bl.a. mediernes mobning af alt uden for Hovedstaden. Ofte så man Provinsen omtalt nærmest som et kulturelt ørkenlandskab. Et taberland med skodsteder og

landsbytusser, der går til i social og moralsk sump.

»Fy, hvor den ene ælling ser ud! Ham vil vi ikke tåle!« skrev H.C. Andersen. Og københavnersnobberiet bærer ved til det bål. Livet på landet bliver oftest italesat af landsdækkende medier, der kun orker at se tingene fra eget ståsted – og det er i hovedstaden – imens situationen i reglen ser ganske anderledes nuanceret ud i den lokale optik. Vi imødeser med forventning regeringens svane-æg, så der fortsat kan være dejligt ude på landet. Og vi skal alle sammen bestrebe os på at tale ordentligt med hinanden – også gennem de sociale medier. Gode debatter afspores ofte af spidsfindig, underfundig eller lavpandet retorik. Dermed være ikke sagt, at humor og ironi skal sættes i skammekrogen – langt fra! Men på nettet lades alle nuancer ude til fordel for hurtige retoriske svirp mod modparten. Det kan godt være, at det giver ”likes” og point blandt egne meningsfæller, men det er ikke frugtbart i en virkelighed, der ikke kan koges ned til en facebookopdatering eller 140 tegn på Twitter.

Et forår med flere begivenheder

Debatten på generalforsamlingen sidste år afspejlede kritik af den manglende sejlads med **Molslinien** fra Ebeltoft. [En ny aktør](#) viste sig interesseret, men initiativet løb ud i sandet. Derimod var successen til at få øje på, da en veloplagt **Molsrevy** trak fulde huse i begyndelsen af marts. Det var heller ikke aprilsnar, da Borgerforeningen inviterede børnehaverbørnene til indvielse af **den nye vandkunst** på torvet i Knebel. Med flag og hurraråb blev der sat strøm til pumperne, og som tak blev der uddelt lidt til ganen med Sparekassen Djursland som sponsor.

Kurset indeholdt simulerede situationer

Kort tid efter fremgik det af det administrative oplæg til besparelser i Region Midt, at funktionen som udrykningslæge skulle ophøre. Men ved at fjerne udrykningslægefunktionen på Mols bortfaldt en væsentlig del af Regionsrådets egen argumentation for at beholde placeringen af akutlægebilen i Grenaa helt til jorden. Fastholdes placeringen i Grenaa, må det erkendes, at hvis det præhospitale tilbud på det sydlige Djursland kan klares med paramedicinere i ambulancerne, nu hvor udrykningslægen bortfalder, så må der være mange steder, man kan nøjes med en sådan løsning. Borgerforeningen sendte derfor en [indsigelse](#) til Regionsrådet i begyndelsen af maj, og så fik vi lov at beholde udrykningslægen. Selv om Regionsrådet - med fastholdelse af akutlægebilens placering i Grenaa - har bemanded ambulancerne i Rønede og Ebeltoft med paramedicinere, har rådet alligevel ment det rimeligt at etablere to **hjerterstarterstationer** i henholdsvis Tved og Fejrurp. Det skete i erkendelse af, at responstiden ofte vil være temmelig lang. Og netop tiden er særdeles afgørende for et heldigt udfald ved hjerterstop.

I den anledning har Regionen i samarbejde med Borgerforeningen - der i forvejen havde et hjerterstarterteam med tidl. falckredder Fritz Kofod som tovholder - oprettet to hjerterstarterteam, der fik uddannelse. To hold på 12 er færdiguddannet, så der er ialt på Mols og Helgenæs nu 24 personer, som i fremtiden indgår i beredskabet. En 112-førstehjælper kaldes via SMS fra AMK-vagtcentralen i situationer med mistanke om hjerterstop i lokalområdet.

Grundlovsdagen blev markeret på værdig vis. Tidligere borgmester i Aarhus og indenrigsminister, Thorkild Simonsen gjorde sit til at festligholde dagen i Knebel Præstegårdshave. De mange tilhørere fik sig et muntert causeri fra den erfarne herres lange politiske karriere. Næsten som vanligt var det dejligt at indtage kaffen i det gode sommervejr.

Borgerforeningen har flere gange uden held forsøgt at skaffe midler til restaurering af **Vistoft mølle**. Nu er det så lykkedes for ejerne at tilvejebringe midler til en restaurering. Med en bevilling fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal er flere års bestræbelser på at bevare Vistoft Mølle som et vartegn for Mols blevet en realitet. Restaureringen begynde [tirsdag d. 9. juni, hvor en kran løftede møllehatten af](#).

Det fremgik af kommunens **skiltevejledning**, at diodeskilte som udgangspunkt ikke måtte opsættes. På den baggrund rettede Borgerforeningen en [henvendelse](#) til forvaltningen for at få optaget et afsnit om diodeskiltning. Vejledningen er nu opdateret her sidst på året, idet man erkender, at diodeskiltning til stadighed er under udvikling og udbredelse. Den reviderede og godkendte [vejledning](#) kan hentes på Kommunens hjemmeside.

Mange til politikermødet i Knebel

I år deltog omkring 40 personer i Borgerforeningens årlige møde med de folkevalgte politikere i Sognehuset i Knebel. De fremmødte havde mange spørgsmål til byrådet repræsentanter.

Debatten drejede sig i høj grad om, hvordan situationen omkring besparelserne på beredskabet skulle udmøntes, hvilken indflydelse det faldende børnetal vil få i politisk sammenhæng? Efter pausen, hvor

Det store politikermøde

foreningen var vært ved en forfriskning, var der debat om: Hvordan cykelstierne skal/kan videreføres i Knebelbro og Vrinner. Men også emner som: planlov fibernet og mobiltelefoni, bosætning, byudvikling, udstykning, trafikikkerhed § 40 veje, skatteprocenter, kommunal udligning og manglende fortovej indgik i debatten. Formanden afrundede aftens gode og søde debat med en stor tak til såvel politikerne som til den fremmødte forsamling for et godt møde.

Lokalarkivet

2015 blev året, hvor Molsarkivet den 15. november. kunne fejre 10 års fødselsdag på nuværende adresse. Et godt og spændende år, med en stabil besøgstare, og atter stort set besøg på hver eneste åbningsaften. Der har igen været mange indleveringer af billeder og arkivalier. Fra og med 2015 kan enhver følge arbejdet med at arkivere billeder, idet alle med interesse for lokalhistorie nu kan se med i Danmarks største fotoalbum, Arkiv.dk, der åbnede i februar. Ca. 1,2 mill. billeder fra hele Danmark blev denne dag tilgængelige. Molsarkivet havde pr 31.12.2015 ca.1600 billeder uploadet på Arkiv.dk. Åbningen af Arkiv.dk, har også kunnet mærkes i antallet af henvendelser til arkivet, hvor nogle gerne vil donere billeder til hjemmesiden, og andre kommer med rettelser og kommentarer til de allerede arkiverede billeder.

Vi har stadig fokus på vores boligsituation, og derfor deltager vi i Projekt Mols i Udvikling og har fået en fremtidig placering med i projektets masterplan.

Afregningen af de ansøgte LAG midler er stadig under behandling, og er lovet færdigbehandlet i første del af 2016. Stor tak til alle frivillige for deres indsats, ikke mindst til arkivets tovholder, Jan Birk.

Kongebesøg i Knebelbro m.m. fra Molsarkivet, som har over 1600 billeder uploadet på ARKIV.dk.

Ambassadørkorps

Kommunens distriktsråd for Mols og Helgenæs dækker næsten 20 % af kommunens areal og har langt de fleste landsbyer af samtlige 12 distriktsråd. Det har derfor været et stort ønske at skabe en bedre kontakt med de enkelte landsbyer. Nu er der fundet ildsjæle, som vil påtage sig rollen som landsbyens ambassadør, hvor det foreløbig er op til ambassadørerne, om opgaverne skal række ud over at være ambassadør i forhold til Borgerforeningen Mols/Distriktsrådet for Mols og Helgenæs og hermed projekt Mols i Udvikling. I løbet af ganske kort tid var ambassaden bemanded med 22 personer fordelt på ikke mindre end 20 landsbyer på Mols og Helgenæs. Der har endog været ønske om, at de meget små enheder også fik lov at have en ambassadør, hvorfor Thorup, Bogens og Basballe nu har hver sin ambassadør. Straks i det nye år var ambassaden inviteret til nytårskur. Ambassaden ser ud til at få stor betydning for det fremtidige samarbejde på Mols og Helgenæs.

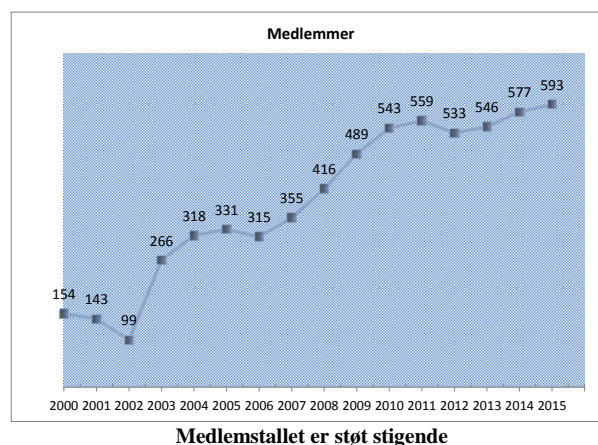

Afsluttende bemærkninger

Medlemstallet er igen stigende. Med udgangen af dette regnskabsår har 593 medlemmer betalt kontingent til Borgerforeningen - svarende til 19,8 % af samtlige vælgerberettigede på Mols og Helgenæs den 4. dec. 2015. Bestyrelsen har endvidere deltaget i konferencer og informationsmøder, som har relevans for foreningens arbejde eller områdets interesser.

Vi har en fast aftale med Mols-amatørerne for et økonomisk bidrag. Bestyrelsen har støttet flere ansøgninger om pengehjælp. Årets samlede tilskud på 28.000 kr. fordeles på Helgenæs Forsamlingshus, Hospice Djursland, Molsarkivet, Masterplan til MiU, Strands Forsamlingshus og kransenedlæggelse i anledning af 70 årsdagen for Danmarks befrielse. Endvidere er der på et medlems opfordring bevilget 10.000 til en rickshaw i Lyngparken.

Afslutningsvis skal der lyde en varm tak til vore samarbejdspartnere, herunder Molsskolen, Beredskabets mandskab, Molshallen, Lokalarkivet, Forvaltning og Byråd samt Menighedsrådene for et frugtbart samarbejde og god behandling. Og til allersidst skal der lyde en stor tak for samarbejdet i bestyrelsen, der atter har haft et begivenhedsrigt år.

Hermed overgives beretningen til generalforsamlingens debat og videre behandling.